

Ihonsiirtoleikkaus

Ihosiirre voi olla koko ihon paksuinen kokoihosiirre tai vain ihon pintakerroksen käsittävä ohut osaihosiirre. Ihonsiirtoleikkauksen jälkeen haava-alueita on kaksi: 1) sairas ihoalue, joka on korvattu ihosiirteellä ja 2) alue, mistä siirre on otettu (kutsutaan tässä ohjeessa ihon ottokohdaksi). Muista käsitellä molempia haava-alueita puhtain käsin.

Ihosiirteen hoito

Ihonsiirtoleikkauksen jälkeen hoidon tarkoituksena on tukea siirre tiiviisti haavapohjaa vasten, jotta se kasvaisi siihen kiinni. Alkuvaiheessa haavasidoksen vaihtaa tavallisesti sairaanhoitaja. Ihosiirre suojataan ensin tarttumattomalla sidoksella. Tarttumattomia sidoksia ovat rasvaharsot, silikonipintaiset verkot tai polyamidikangasverkot. Sen jälkeen sidetaitoksista tehty pehmeä ”mytty” asetellaan tarttumattoman sidoksen päälle, näin taitokset painuvat paremmin haavan pohjaa myöten. Sidos voi alkuvaiheessa olla hyvin paksu, mutta haavan parantuessa sitä voi vähitellen keventää. Sidosten kiinnittämistapa riippuu haava-alueen sijainnista. Sidosten kiinnittämiseen voi käyttää kierresidoksia, teippiä tai liimareunaisia haavasidoksia. Suojaa haavaa edellä mainitun mukaisesti, kunnes haavalla ei ole enää erittäviä kohtia. Sidokset vaihdetaan 3-5 vuorokauden välein haavaerityksen mukaan. Jos sidokset ovat tarttuneet kiinni ihonsiirteeseen, niiden irrottamisessa voi käyttää apuna vettä tai ihoöljyä. Sidosvaihdon yhteydessä voit käydä suihkussa ja kastaa myös haavan. Anna haavan kuivua hyvin ennen uusien sidoksien asettamista haavalle.

Ihon ottokohdan hoito

Ihon ottokohdan hoidon tarkoituksena on mahdollistaa haavan paraneminen ja estää infektio. Ihon ottokohdalla on Aquacel foam – vaahtosidos. Sidos on vedenkestävä ja voit mennä sen kanssa suihkuun. Voit poistaa sidoksen kun leikkauksesta on kulunut 3-4 viikkoa. Mikäli sidos irtoaa tai päästää eritettä läpi ennen tätä, voit vaihtaa sidoksen uuteen. Mikäli ihon ottokohta vielä erittää, voit suojata sen apteekista saatavalla imevällä sidoksella. Mikäli haavalla on jokin toinen sidos, saat erilliset hoito-ohjeet.

Ota yhteyttä omaan terveystieteeseen / työterveyshuoltoosi / sairaalaan, jos ilmenee tulehduksen merkkejä:

- ihosiirre tai ihon ottokohta muuttuu kipeäksi ja kuumottavaksi
- haavaerite on sameaa, pahanhajuista
- sinulla on kuumetta (yli 38° C)

Haavakipu

Leikkausalueella esiintyvään kipuun voi käyttää reseptivapaita kipulääkkeitä tai kirurgin sinulle määräämää reseptilääkettä siinä määritellyllä annostuksella

Liikkuminen ja asentoahoito

Ensimmäisten 2-3 viikon aikana sinun on kiinnitettävä huomiota siihen, ettei ihosiirteeseen kohdistu kohtisuoraa painetta tai venymistä. Jos ihosiirre on ylä- tai alaraajassa, pyri pitämään raaja kohoasennossa turvotuksen ehkäisemiseksi. Vuoteessa ollessasi tai istuessasi käytä apuna esimerkiksi tyynyjä. Jos siirre on pään, kaulan tai ylävartalon alueella, pyri välttämään kumartumisia ja raskaita ponnisteluja.

Jos ihosiirre on alaraajassa, käytä elastista tukisidosta 6 viikon ajan. Tukiside ehkäisee turvotusta, edistää raajan verenkiertoa ja jouduttaa ihonsiirteen paranemista. Tukiside on kierrettävä jalkaan aamuisin ennen vuoteesta nousua.

Liikkuminen ja leikkausalueen liikuttaminen ohjataan sinulle sen mukaan, missä kohdassa kehoa ihonsiirre sijaitsee tai kuinka suuri ihonsiirtoalue on.

Jälkihoito

Sekä parantunut ihosiirre että ihon ottokohta vaativat säännöllistä rasvausta perusvoiteella tai ihoöljyllä. Ihosiirre kuivuu herkästi ja ihon ottokohta voi tuntua kiristävältä. Rasvaa ihoalueet vähintään kaksi kertaa vuorokaudessa.

Ihosiirre ja ihon ottokohta ovat herkkiä kylmälle, kuumalle ja auringolle. Voit sauna miedoissa löylyissä ja uida, kun molemmat haava-alueet ovat täysin parantuneet. Vältä kuumia löylyjä 6-8 viikon ajan. Suojaa ihoalueet runsaammalta auringonvalolta erityisesti ensimmäisen vuoden ajan leikkauksen jälkeen.

Ihon ottokohta paranee yleensä lähes entisen ihon veroiseksi. Ihosiirre ei kuitenkaan vastaa tervettä normaalia ihoa: se kestää huonommin mekaanista ärsytystä, kuivuu ja hilseilee. Tästä syystä sinun on syytä huomioida, ettei esimerkiksi vaate tai kenkä hierrä ihonsiirrettä.

Hyvää vointia!